

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3191

Vragen van het lid **Lodders** (VVD) aan de staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht «Verdienen aan eieren zit er voorlopig niet in»* (ingezonden 13 augustus 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Dijkema** (Economische Zaken) (ontvangen 10 september 2013)

Vraag 1

Kent u het bericht «Verdienen aan eieren zit er voorlopig niet in»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt van de situatie dat pluimveehouders in ernstige financiële nood verkeren als gevolg van de hoge investeringen die zij moesten doen door het legbatterijverbod?

Antwoord 2

Op dit moment is er in de Europese Unie een overaanbod aan eieren met lage eierprijzen en tegelijkertijd hoge voerprijzen. Er is sprake van een tijdelijke verstoring van de markt die de komende periode geleidelijk tot een nieuw evenwicht in vraag en aanbod zal leiden. De situatie lijkt zich langzaam te verbeteren. De financiële situatie is voor de bedrijven zeer verschillend als gevolg van individuele ondernemersbeslissingen en het moment van investeren. Met name voor bedrijven, die recent hebben geïnvesteerd in wettelijk toegestane stalsystemen en niet hebben kunnen profiteren van de hoge eierprijzen in 2012, kan dit eerder tot financiële problemen leiden. Het is de verantwoordelijkheid van het pluimveebedrijfsleven om met de banken afspraken te maken om deze periode te kunnen overbruggen.

Vraag 3

Klopt het dat het Noorden van Europa zich netjes houdt aan verbod, maar Zuid- en Oost-Europese landen als Italië, Spanje en Polen het niet zo nauw nemen met de regels, en dat er nog steeds in grote getale legbatterijeieren uit de Oekraïne, VS, India en Zuid-Amerika worden geïmporteerd? Zo ja, deelt

¹ NRC d.d. 6 augustus 2013

u de opvatting dat er sprake is van een oneerlijke concurrentiepositie voor de Nederlandse pluimveehouders? Bent u bereid in de Landbouwraprad in september te pleiten voor handhaving van het verbod in Zuid- en Oost-Europese landen, en in WTO-verband te pleiten voor het erkennen van dierenwelzijn als «non-trade-concern», zodat Europa welzijnseisen kan stellen aan de import van producten uit derde landen?

Antwoord 3

Ten aanzien van het legbatterijverbod heeft de Europese Commissie in april 2013 geconstateerd dat Italië en Griekenland nog niet voldeden en heeft de Commissie een zaak tegen deze lidstaten bij het Europese Hof van Justitie aanhangig gemaakt. Italië heeft de verwachting uitgesproken dat ze per eind juni jl. zou voldoen. Nadere informatie over de stand van zaken in beide lidstaten wordt in september verwacht. Een pleidooi in de Landbouwraprad van september voor handhaving van het verbod in Zuid- en Oost-Europese landen vind ik gelet op bovenstaande niet opportuun.

Uit Zuid-Amerika, de Verenigde Staten, India en in zeer beperkte mate Oekraïne worden ei-producten in de Europese Unie geïmporteerd, die grotendeels afkomstig zullen zijn van eieren uit legbatterijen. Het gaat hierbij om beperkte hoeveelheden als gevolg van hoge invoerheffingen. Op jaarbasis betreft het een totale EU-invoer van circa 30.000 ton op een totale EU-productie van ruim 6 miljoen ton eieren (deze invoer is 0.5% van de EU-productie). Ter illustratie zij verder vermeld dat in de eerste helft van 2013 vanuit de Europese Unie 99.000 ton ei-producten zijn geëxporteerd en 11.700 ton ei-producten geïmporteerd. De afgelopen decennia exporteerde de EU vijf tot tienmaal zoveel eieren en ei-producten dan er werden ingevoerd.²

Het feit dat legpluimveehouders in exporterende derde landen nog gebruik mogen maken van legbatterijen leidt tot een punt van ongelijkheid, ook voor de concurrentiepositie. Zoals eerder aangegeven is de inzet van het kabinet bij de Europese Unie en de WTO erop gericht om dierenwelzijn erkend te krijgen als zogenoemd «non trade concern» teneinde een level playing field te bevorderen. Dit zou dan de mogelijkheid bieden om aanvullende eisen te stellen aan producten uit derde landen op grond van dierenwelzijn. Het is van belang hier wel realistisch over te zijn. Deze wens vergt een aanpassing van het WTO-verdrag, hetgeen waarschijnlijk niet zal lukken in de lopende Doha-ronde.

Vraag 4

Deelt u de opvatting dat het nu niet het moment is om het Ingrepenbesluit versneld in te voeren, aangezien pluimveehouders amper het hoofd boven water kunnen houden, het verbod op de legbatterijeieren door Zuid- en Oost-Europese landen niet wordt gehandhaafd en het op korte termijn niet haalbaar is om het Ingrepenbesluit op Europees niveau in te voeren, waardoor op alle fronten sprake is van een ongelijk speelveld voor de Nederlandse pluimveehouder? Zo nee, welke andere bovenwettelijke regels ten aanzien van Europese regels kunt u dan schrappen, zodat er een meer gelijk speelveld ontstaat voor de pluimveehouders in Nederland? Indien u dit niet mogelijk acht, welke acties gaat u dan ondernemen om te zorgen dat Nederland zijn positie kan vasthouden als tweede voedselexporteur in de wereld, waarin de Nederlandse pluimveesector een belangrijke rol heeft?

Antwoord 4

Ik deel deze opvatting niet. De huidige economische problemen van de legpluimveehouders zijn niet name een gevolg van een tijdelijke marktverstoring, terwijl het verbod op ingrepen eerst over enkele jaren van kracht wordt. Mijn doel is om te komen tot een diervriendelijke en economisch verantwoorde pluimveehouderij met in beginsel zo min mogelijk of geen ingrepen. Zoals aangegeven in mijn brief van 9 juni jl. (Tweede Kamer 31 389, nr. 129) vraagt de motie Ouweland/van Dekken (Tweede Kamer 21 501-32, nr. 630) om de vrijstelling van het verbod op ingrepen in de pluimveesector tot 2021 te herroepen en het verbod op 1 januari 2015 onherroepelijk van kracht te laten worden. Na een zorgvuldige afweging is mijn voorstel om het verbod

²

Zie de «EU Market Situation for Eggs: Management Committee 18 July 2013», http://www.pve.nl/wdocs/dbedrijfsnet/up1/ZgskixIU_Markt_juli_ei.ppt

op de snavelbehandeling (de belangrijkste ingreep voor de legsector) per 1 september 2018 in te laten gaan, 3 jaar eerder dan beoogd. Hierover heb ik overleg gevoerd met de Stuur-groep ingrepen bij pluimvee, waarin de pluimveesector en de Dierenbescherming zijn vertegenwoordigd. Ik heb er alle vertrouwen in dat de Nederlandse pluimvee-houders hun bedrijfsvoering de komende jaren zullen weten aan te passen aan een houderij zonder ingrepen waarbij de economische gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Voorloperbedrijven laten op dit moment al zien dat dit kan.

Zoals aangegeven in mijn brief van 12 augustus jl. 2013 (verslag van SO-ingrepen bij pluimvee, Tweede Kamer 31 389, nr. 132) zal ik pleiten voor een Europees verbod op ingrepen bij pluimvee. In dat kader zal ik steun zoeken bij andere lidstaten. Er worden in steeds meer Europese lidstaten eisen gesteld ten aanzien van ingrepen. Ik verwacht eventuele voorstellen van de Europese Commissie in het nieuwe algemeen EU wetgevingskader inzake dierenwelzijn op zijn vroegst in 2014. Mogelijk zal het een aantal jaren duren om een Europees verbod op ingrepen bij pluimvee te kunnen implementeren. Een bovenwettelijke regel ten aanzien van de Europese wetgeving betreffende de legsector is het verbod op de verrijkte kooien. Deze regel is destijds ingesteld ter uitvoering van motie Ouwehand c.s. (Tweede Kamer 31 700 XIV, nr. 106).

De investeringen in alternatieve toegestane huisvestingssystemen zijn reeds uitgevoerd. Deze regel zal ik handhaven.